

ת"פ 50691/11/17 - בית המכס ומע"מ ירושלים נגד סטרויט בילדינג חלאילה בע"מ, עוואד חלאילה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 50691-11-17 בית המכס ומע"מ ירושלים נ'
סטרויט בילדינג חלאילה בע"מ ואח'

בפני כבוד השופט איתן כהן
בעניין: בית המכס ומע"מ ירושלים

המאשימה

נגד

1. סטרויט בילדינג חלאילה בע"מ
2. עוואד חלאילה

הנאשמים

גזר דין

כללי

1. הנאשם-2 הורשע על פי הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון בניכוי מס תשומות בלי שיש לגביו מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1976 (להלן: "**חוק המע"מ**") וזאת במטרה להתחמק מתשלום מס, בנסיבות מחמירות, 4 עבירות לפי סעיף 117(ב)(5) בצירוף סעיף 117(ב)(3) לחוק המע"מ. הנסיבות המחמירות מתבטאות בכך שהנאשם הביא במעשיו להשתמטות מתשלום מס בסכום העולה על כפל הקנס בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

2. בהסדר הטיעון שנכרת בין הצדדים הוסכם שהנאשם-2 יודה וירשע בכתב אישום מתוקן בשנית ויודה גם בשם החברה - הנאשמת-1. אשר לעונש הוסכם שהמאשימה תטען להטלת עונש מאסר לצד עונשים נלווים על הנאשם, וקנס על הנאשמת, ומנגד תהא ההגנה חופשית בטיעוניה.

כתב האישום המתוקן בשנית

3. על פי עובדות החלק הכללי של כתב האישום המתוקן בשנית, חב' סטרויט בילדינג (מכאן ואילך: "**הנאשמת**"), נרשמה בחודש אוקטובר 2013 כעוסק לצורך חוק המע"מ בענף שיפוצי מבנים ותחזוקת מבנים. בתקופה הרלוונטית היה עוואד חלאילה (מכאן ואילך: "**הנאשם**"), מנהלה הרשום הפעיל של הנאשמת. בשנת 2014, הנאשמת, באמצעות הנאשם, הגישה 4 דו"חות תקופתיים שבהם קוזז מס תשומות שלא כדין בסך 1,454,600 ₪. הנאשם לא הציג לרשות המסים את מסמכי הנהלת החשבונות ואת התיעוד לתשומות שנרשמו בדו"חות התקופתיים.

4. על פי פרק העובדות בדו"חות שהגישה הנאשמת באמצעות הנאשם למס ערך מוסף בשנת 2014, לחודשים: ינואר-פברואר, מאי-יוני, יולי-אוגוסט, וספטמבר-אוקטובר, נוכה מס תשומות בסך ₪ 1,454,600 בלא שיש בידי הנאשמים חשבוניות מס שהוצאו להם כדין כנדרש בסעיף 38 לחוק המע"מ. מס התשומות הכלול בדו"חות התקופתיים, אשר ביגו אין תיעוד לחומר חשבונאי ובכלל זה חשבוניות מס אשר מבססות את דרישת התשומות הוא כמפורט להלן:

סכום מס תשומות (₪)

39,107
140,523
1,354,657
544,776
כ- 1,454,600

תקופת הדיווח-שנת 2014

ינואר-פברואר
מאי-יוני
יולי-אוגוסט
ספטמבר-אוקטובר
סה"כ

בעשותם כן, ניכו הנאשמים מס תשומות בלי שיש לגביו מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק, וזאת מתוך כוונה להתחמק מתשלום מס. הנאשמים עברו את העבירות בנסיבות מחמירות לאחר שהביאו במעשיהם להתחמקות מתשלום מס בסכום העולה על כפל הסכום הקבוע כקנס בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.

תסקיר שירות המבחן

5. תסקיר שירות המבחן הוגש ביום 17.03.2020. כדי לשמור על צנעת הפרט של הנאשם אפרט את עיקרי הדברים בלבד.

התסקיר סוקר את הרקע האישי, המשפחתי, התעסוקתי של הנאשם. הנאשם בן 36 נשוי ואב לארבעה ילדים, בגיל 11-5, אשתו עקרת בית ולדבריו בהריון. לאורך השנים עבד בתחום החפירות. מסר שלאחרונה מצוי בחופשת מחלה עקב פציעתו בתאונת דרכים.

הנאשם בוגר 12 שנות לימוד ולדבריו למד חשמלאות במשך 3 שנים במכללה בעיר העתיקה. הנאשם עבד במקצועו בענף הבנייה. בשלהי שנת 2013 פתח עסק עצמאי בענף שיפוצים ותחזוקת מבנים. הנאשם תיאר את העסק בתחילת הדרך ככזה שתפקד באופן חיובי ורווחי אך בהמשך נתקל בקשיים בניהול העסק וצבר הפסדים. לבסוף, כעבור כשנה, סגר את העסק ומאז הוא עובד בתחום החפירות, כשכיר.

במשפחת מוצאו מתוארת מערכת יחסים תקינה בין בני המשפחה והתייחסות הורית תומכת ובני המשפחה מתוארים ככאלה שמנהלים אורח חיים תקין.

שירות המבחן ציין שעיון בגיליון הרישום הפלילי מעלה שהנאשם צבר לחובתו 3 הרשעות קודמות, בשנים 2005 ו-2001, בעבירות רכוש, תנועה והסעת שב"ח, בגין נידון בין היתר למאסרים קצרים הן בפועל והן בעבודות שירות. עוד צוין שמזה עשור לא נפתחו נגד הנאשם תיקים פלילים חדשים.

בהתייחסותו לעבירות הנדונות, לצד שלילת כוונה פלילית במעשיו, מסר הנאשם שפעל בניסיון לשקם את עסקו ולמנוע הדרדרות כלכלית נוספת, מתוך מניעים הישרדותיים של פרנסת המשפחה.

להערכת שירות המבחן הנאשם פעל מתוך רצון לחוות הצלחה ויכולת לפרנס את משפחתו ברמה טובה יותר, תוך טשטוש והימנעות מבחינת בעייתיות בהתנהלותו, ונראה שכיום בעקבות ההליכים הפליליים, הוא מבטא הבנה להתנהלותו הלקויה.

כגורמי סיכון לעבריינות חוזרת, צוינו: החשש שבמצבי לחץ ומשבר עלול הנאשם לפעול באופן הישרדותי תוך ריכוז במילוי מטלות קונקרטיות של פרנסה וקושי להתבונן במניעיו ולבחון לעומק את ההשלכות של האפשרויות של מעשיו; ואי גילוי תובנה לנזקקות טיפולית.

כגורמי סיכוי לשיקום, צוינו: הסביבה הנורמטיבית בעלת מערכת הערכים התקינה שבה גדל הנאשם; השאיפה להמשך ניהול אורח חיים תקין; היכולת להפיק לקחים משיקולי רווח והפסד מתוך ראיית המחירים שעלול לשלם על מעשיו; האפקט של הליך המשפטי שהיווה עבור הנאשם גורם מחדד גבולות ומפחית סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק.

שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית לאחר שמצא את הנאשם נעדר בשלות להיעזר בהתערבות טיפולית. עם זאת, עמד שירות המבחן על כך שלחובת הנאשם לא עומדים תיקים פליליים נוספים, הוא נעדר קווים עבריינים מושרשים באישיותו ומביע את רצונו להסדיר את חובו לרשויות המס. לדעת שירות המבחן כל אלה, מצדיקים לשקול הימנעות מהטלת מאסר בין כותלי הכלא ונקיטה בגישה שיקומית ומצמצמת נזקים עתידיים ככל שניתן בדמות מאסר בעבודות שירות, קנס, מאסר על תנאי והתחייבות להימנע מעבירות נוספות. לחלופין ואם יוחלט להטיל על הנאשם מאסר בפועל, המליץ שירות המבחן להסתפק בתקופת מאסר קצרה.

תמצית טיעוני הצדדים וראיותיהם לעונש

6. כראייה לעונש מטעם התביעה הוגש גיליון ההרשעות הקודמות של הנאשם.

7. באת-כוח המאשימה, הגב' רבקה שפדוב, עתרה להשית על הנאשם עונש בן 27 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך 5% מסכום המחדל. על הנאשמת ביקשה לגזור התחייבות.

אשר למתחם העונש ההולם, טענה שזה נע בין 20 ל-30 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסכום שבין 5% ל-10% מסכום המחדל. כנסיבות לחומרה ציינה את סכום הכסף הניכר שנגזל מהקופה הציבורית, את אי קבלת האחריות באופן מלא, אי הסרת המחדל ואי המצאת החשבונות החסרות עד לעצם היום הזה.

בטיעוניה הדגישה שעבירות המס פוגעות הן במדינה והן באזרחים, מערערות את אמון הציבור ברשויות השלטון, פוגעות בערך השוויון בנשיאת נטל המס וגורמות נזק כבד לקופה הציבורית.

אשר למדיניות הענישה הנוהגת, טענה שבעבירות דומות נוהגים בתי המשפט להטיל עונשי מאסר ממושכים לצד קנסות כבדים משיקולי גמול והרתעה וכדי לאיין את הכדאיות הכלכלית שבעבירות.

לעניין העונש המתאים, טענה שאי הסרת המחדל ועברו הפלילי של הנאשם, נזקפים לחובתו ומשפיעים לחומרה על העונש המתאים בגדרי המתחם. לתמיכה בטיעוניה הגישה אסופת פסקי דין.

8. בא-כוח הנאשם, עו"ד רמי עותמאן אשר לימד סיגוריה על הנאשם, ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהסתפק בעונש של מאסר בעבודות שירות וקנס נמוך שיחולק לתשלומים חודשיים אשר הנאשם יוכל לעמוד בהם.

אשר למתחם העונש ההולם טען שיש לקבוע מתחם אחד לכל העבירות ולמקם את עונשו של הנאשם בתחתיתו. לשיטתו מתחם העונש ההולם של רכיב המאסר הוא בין 7 חודשי מאסר ועד 20 חודשי מאסר.

בטיעונו הדגיש שהנאשם קיבל אחריות, הודה בעבירות שעבר ומבקש מבית המשפט להקל בעונשו.

אשר לרקע לעבירות הסביר שהנאשם עבד כל חייו כשכיר והחל את דרכו התעסוקתית כעצמאי בשנת 2013 אולם לא ידע לנהל את עסקיו כנדרש. הנאשם פנה למשרד רואה חשבון שיטפל בענייני הכספים של החברה אולם חלק גדול מהחומרים החשבונאיים, אבד. החקירה החלה כיוון שנמצאו מספר חשבוניות שלטענת רשויות המס לא היו כשירות. במהלך החקירה לא עלה בידי הנאשם להציג ניירת חשבונאית לגבי אותן שנים. הנאשם עבד כעצמאי למשך תקופה בת שנתיים, ומאז שהחברה נסגרה בשנת 2015, עובד הנאשם כשכיר תוך שהוא מנסה לפרוע את החובות שצבר.

אשר לחלוף הזמן, טען שהחקירה החלה בשנת 2014 לערך וכתב האישום הוגש רק בסוף שנת 2017, כך שאלמלא שיהיו זה יכול היה הנאשם להתגונן ולהשיג את המסמכים הנדרשים. ציין שהנאשם עשה כל אשר לאל ידו להשיג את המסמכים החסרים, פנה לרואה החשבון ולספקים, אך נתקל בקשיים בפרט מול הספקים אשר היו גם הם בין הנחקרים ועלה חשש שמא תשובש החקירה אם יפנה אליהם.

בהתייחסו לתסקיר הפנה לכך שהנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי, עובד כל חייו ומתפרנס בכבוד.

כן ציין שלפני מספר חודשים היה הנאשם מעורב בתאונת דרכים קשה ומאז אינו עובד.

בהתייחס לעברו הפלילי של הנאשם, טען שמדובר בהרשעות ישנות שאינן רלוונטיות לתיק שלפניו. את טיעונו תמך בפסיקה.

דברי הנאשם

9. הנאשם ניצל את זכותו למילה האחרונה ובדבריו לפני הביע צער "על מה שקרה" כהגדרתו. סיפר שיש לו 4 ילדים, סיפר שפתח את העסק בתקווה להתקדם כמו יתר האנשים, אולם טעה כשהכניס לעסק עובדים אשר בדיעבד התברר שלא עשו את עבודתם כנדרש וגרמו לנפילתו. עוד סיפר שעד היום הוא נתון בחובות לבנק ולאנשים שונים שמהם נטל הלוואות. ציין שמאז תאונת דרכים שבה היה מעורב בחודש מרץ ש"ז הוא

אינו עובד, מתפרנס מקצבת הביטוח הלאומי ומצבו הכלכלי קשה.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

10. בהתאם למבחן הקשר ההדוק שגובש בפסיקה (ע"פ 4910/13 ג'אבר נגד מדינת ישראל (29.10.2014)), החלטתי שיש לקבוע מתחם עונש הולם אחד לכל ארבעת העבירות לאחר שמצאתי שמדובר בעבירות זהות שנעברו בחודשים עוקבים ועל רקע זה, ועל כן יש להשקיף עליהן כמסכת אחת.

11. כידוע, העיקרון המנחה בקביעת העונש הוא **עיקרון ההלימה**, דהיינו, קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש שיוטל עליו (להלן: "**העיקרון המנחה**").

בית המשפט מצווה לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה בהתאם לעיקרון המנחה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

12. במקרה דנא, **הערכים החברתיים המוגנים** שנפגעו הם אלה:

ערך ההגנה על הקופה הציבורית;

ערך ההגנה על חוסנו ובטחונו הכלכלי של הציבור;

ערך ההגנה על אמון הציבור ברשויות המדינה ובשלטון החוק;

ערך מניעת שיבוש יכולת הפיקוח של רשויות המס על פעילות הנישומים;

ערך מניעת פגיעה או הכבדה על יכולתן של רשויות המס לגבות מס אמת;

ערך מניעת פגיעה בשוויון בנטל תשלומי המס;

ערך מניעת פגיעה בתחרות החופשית במשק;

וערך ההגנה על חובת הציות לחוק בהיבטים של חבות המס.

על פי פסיקה עקבית של ביהמ"ש העליון, עבירות המס מגלות חומרה רבה וטעונות ענישה מרתיעה. בהתייחסו לניכוי מס תשומות על יסוד חשבוניות פיקטיביות, אמר בית המשפט העליון ברע"פ 9004/18 **יצחקי נגד מדינת ישראל** (13.12.2018) כדברים הבאים:

" בית משפט זה חזר ועמד על חומרתה של עבריינות המס, אשר נובעת מפגיעתה הקשה במשק, בכלכלה ובמגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, כמו גם מהקושי הרב שבחשיפתה. נפסק לא אחת, כי יש ליתן לחומרה זו ביטוי ממשי במסגרת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות אלה, תוך מתן עדיפות לשיקולי הרתעה ולאינטרס הציבורי שבהחמרת הענישה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, וכאשר נקודת המוצא היא כי העונש ההולם בעבירות אלה הוא מאסר בפועל (וראו: רע"פ 5823/09 באשתי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (17.8.2009); רע"פ 5308/18 ג'בארין נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 11 להחלטתי (18.7.2018)). יודגש כי מדיניות ענישה זו נהגה כבר בעת ביצוע העבירות על-ידי המבקשים, ועל כן לא מצאתי ממש בטענותיהם בעניין זה (וראו, למשל: ע"פ 2919/02 אלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (1.10.2002); ע"פ 6474/03 מלכה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 7 (19.2.2004); רע"פ 3137/04 חג'ג' נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (18.4.2004))"

דברים ברוח זו נאמרו גם ברע"פ 1717/14 ליזרוביץ נגד מדינת ישראל (30.03.2014) שם נוסחו הדברים כך:

"יש להתייחס בחומרה יתרה לעבירות המס, בשל הפגיעה באינטרסים חברתיים חשובים כתוצאה מביצוע עבירות אלו, היינו: פגיעה בקופת המדינה ובערך השוויון בין האזרחים הנדרשים לשלם מס אמת. חומרה זו הובילה לגישה, לפיה בעבירות המס יש ליתן משקל מכריע לאינטרס הציבורי, ובכלל זה לשיקולי ההרתעה, ולהעדיף אותו על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם"

(ועיין גם ברע"פ 977/13 אודיז נגד מדינת ישראל (20.02.2013)).

13. לעניין מידת הפגיעה בערך המוגן, מצאתי שמידת הפגיעה בינונית עד בהתחשב בסכומי הכסף שאינם מבוטלים ובפרק הזמן בן עשרת החודשים שבמהלכו שב הנאשם ועבר את העבירות ארבע פעמים.

14. לעניין מדיניות הענישה הנוהגת; בחינת פסקי דין בעבירות דומות, מעלה שרף הענישה הנוהג עומד על מאסר ממש, שלצדו מאסר מותנה וקנס. משך המאסר נע במנעד רחב שבין מספר חודשים בודדים ועד למספר שנים, וזאת בהתאם להיקף הכספי של עבירות, כמות העבירות, נסיבות ביצוען, נסיבות הספציפיות של המקרה, הסרת המחדל או אי הסרתו, עברו הפלילי של הנאשם, ונסיבותיו האישיות.

לצורך גיבוש מסקנותיי אלה, עיינתי בפסקי הדין שלהלן:

א. רע"פ 3761/20 עוקב נגד מדינת ישראל (25.06.2020): בית המשפט העליון דחה בקשת רשות ערעור

שהגיש הנאשם. הנאשם, בעליה של חברה ומנהלה הפעיל, הורשע על פי הודאתו, ב-92 עבירות של ניכוי מס תשומות ללא מסמך כדין במטרה להתחמק מתשלום מס. הנאשם והחברה ניכו מס תשומות בסכום כולל של 4,162,276 ₪ באמצעות חשבוניות פיקטיביות. בית משפט השלום דן את **הנאשם ל-15 חודשי מאסר בפועל, 18 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 250,000 ₪. בית המשפט המחוזי הפחית את הקנס ל-50,000 ₪.**

ב. רע"פ 2485/20 **סייד נגד מדינת ישראל** (27.04.2020): בית המשפט העליון דחה בקשת רשות ערעור שהגיש הנאשם. הנאשם, בהיותו מנהל חברה הורשע ב-77 עבירות של ניכוי מס תשומות ללא מסמך כדין במטרה להתחמק מתשלום מס, בנסיבות מחמירות, לאורך שנתיים, באמצעות שימוש בחשבוניות פיקטיביות. סכום מס התשומות שניכה הנאשם עמד על סך של 1,845,807. בית המשפט המחוזי קיבל באופן חלקי את ערעורו של הנאשם על גזר דינו של בית משפט השלום תוך שקבע שהעונש שנגזר על הנאשם אינו חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת. הנאשם נידון בבית משפט השלום ל-13 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. בית המשפט המחוזי התערב ברכיב המאסר והפחית מעונשו של הנאשם חודש מאסר אחד כך שהעונש הועמד על **12 חודשי מאסר בפועל**. בית המשפט המחוזי קבע בין היתר שלא היה מקום להציב את עונשו מעל לרף התחתון שבמתחם בלי שניתנה לכך הנמקה ומשום שהמחדלים הוסרו במלואם.

ג. רע"פ 1238/19 **אחדות נגד מדינת ישראל** (27.02.2019): בית המשפט העליון דחה בקשת רשות ערעור שהגיש הנאשם. הנאשם הורשע בניכוי מס תשומות ללא מסמך כדין, הוצאת חשבוניות פיקטיביות וזיוף פנקס והכול במטרה להתחמק מתשלום מס בסך 317,000 ₪. הנאשם הסיר את מחדליו באופן חלקי כך שנותר לו לשלם 200,000 ₪. דינו של הנאשם נגזר **ל-5 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך 10,000 ₪.**

ד. רע"פ 555/19 **ברשת נגד מדינת ישראל** (04.02.2019): בית המשפט העליון דחה בקשת רשות ערעור שהגיש הנאשם. הנאשם הורשע בניכוי מס תשומות ללא מסמך כדין במטרה להתחמק מתשלום מס בסך 1,411,646 ₪ כאשר בחלק מהמקרים השתמש בחשבוניות פיקטיביות. נוסף על כך הורשע הנאשם בהגשת דוח ללא תשלום למע"מ כשסכום המס עמד על 2,400,000 ₪ ובאי הגשת דוח למס הכנסה. הנאשם הסיר את מחדליו באופן חלקי כך שנותר לו לשלם 2,500,000 ₪. בית המשפט המחוזי החמיר בעונשו והעמידו על **10 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים.**

ה. רע"פ 9004/18 **יצחקי נגד מדינת ישראל** (31.12.2018): בית המשפט העליון דחה בקשת רשות ערעור שהגיש הנאשם תוך שציין שהעונש ההולם את המקרה הוא מאסר בפועל. הנאשם הורשע ב-55 עבירות של ניכוי מס תשומות ללא מסמך כדין במטרה להתחמק מתשלום מס בסך 1,459,723 ₪ ונדון בבית המשפט המחוזי **ל-12 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים**. הנאשם הסיר את מחדליו. בית המשפט המחוזי החמיר את עונשו של הנאשם שנדון בבית משפט השלום ל-6 חודשי עבודות שירות בלבד לצד עונשים נלווים. בית המשפט המחוזי קבע שמתחם העונש ההולם נע בין שנת מאסר לשלוש שנות מאסר

לצד עונשים נלווים.

ו. רע"פ 5938/18 **אסרף נגד מדינת ישראל** (16.08.2018): בית המשפט עליון דחה בקשת רשות ערעור שהגיש הנאשם. הנאשם הורשע בניכוי מס תשומות ללא מסמך כדין במטרה להתחמק מתשלום מס בסך 352,522 ₪ ובעבירות נוספות. הנאשם לא הסיר את מחדליו. דינו של הנאשם נגזר ל-**12 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר על תנאי וקנס בסך 40,000 ₪**. בית משפט השלום קבע שמתחם העונש ההולם יעמוד על מאסר שבין 6 ל-18 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של הנאשם.

ז. רע"פ 4987/18 **אבו סעיד נגד מדינת ישראל** (28.06.2018): בית המשפט העליון דחה בקשת רשות ערעור שהגיש הנאשם. הנאשם הורשע ב-15 עבירות של ניכוי מס תשומות לא מסמך כדין במטרה להתחמק מתשלום מס בסך 418,490 ₪. הנאשם לא הסיר את מחדליו ונדון ל-9 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך 40,000 ₪. בית משפט השלום קבע מתחם שנע בין 9 חודשי מאסר ל-15 חודשי מאסר לצד עונשים נלווים. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של הנאשם.

ח. רע"פ 5253/17 **אבו סרייה נגד מדינת ישראל** (16.04.2018): בית המשפט העליון דחה בקשת רשות ערעור שהגיש הנאשם. הנאשם הורשע ב-21 עבירות של ניכוי מס תשומות ללא מסמך כדין במטרה להתחמק מתשלום מס בסך 1,589,961 ₪ ללא שימוש בחשבוניות פיקטיביות. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם שבין 10 חודשי מאסר ל-30 חודשי מאסר לצד עונשים נלווים. הנאשם לא הסיר את מחדליו ונדון ל-**16 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר על תנאי וקנס בסך 60,000 ₪**. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו.

ט. רע"פ 8359/16 **ג'ראיש נגד מדינת ישראל** (22.11.2016): ביהמ"ש העליון דחה בקשת רשות ערעור שהגיש הנאשם. הנאשם הורשע בניכוי מס תשומות ללא מסמך כדין באמצעות חשבוניות פיקטיביות במטרה להתחמק מתשלום מס בסך כולל של 1,500,000 ₪. דינו של הנאשם נגזר ל-**12 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים ובין היתר קנס בסך 50,000 ₪**. ביהמ"ש העליון התייחס לשיקולים שהנחו את ביהמ"ש המחוזי בערעור עת הפחית בחודשיים את תקופת המאסר בת 14 החודשים שנגזרה בבית משפט השלום, ובהם הסרת המחדל בסכום ניכר, שיהיו בהליכי האכיפה נגד מעורבים נוספים בפרשה, ומתחם העונש שעליו הוסכם בהסדר הטיעון.

י. רע"פ 8471/16 **ערמין נגד מדינת ישראל** (15.11.2016): ביהמ"ש העליון דחה בקשת רשות ערעור שהגיש הנאשם. הנאשם הורשע ב-23 עבירות של ניכוי מס תשומות תוך שימוש בחשבוניות פיקטיביות כדי להקטין את חבות המס של החברה שבבעלותו, בסכום כולל של 549,392 ₪ ודינו נגזר ל-**16 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים**.

15. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, נתתי דעתי לנסיבות הבאות:

א. **התכנון שקדם לביצוע העבירה;** העבירות נעברו בארבעה מחזורי דיווח שונים תוך נקיטה בפעולה אקטיבית של ניכוי מס התשומות. כך שלא מדובר במעידה אחת אלא בפעולה מתוכננת ומתמשכת.

ב. **חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה;** בהיותו המנהל הפעיל של החברה, נושא הנאשם באחריות לדיווחיה. הניהול הכספי של חברה הוא לב ליבו של תפקיד המנהל וקיזוז מס תשומות הוא חלק מניהול זה, כך שהנאשם הוא שנושא באחריות העיקרית לעבירות שנעברו.

ג. **הנזק שנגרם מביצוע העבירה;** כאמור ניכה הנאשם מס תשומות בסך 1,454,600 ₪ אשר נגרעו ישירות מהקופה הציבורית ובכך יש כדי לפגוע הן ברשות והן באזרחים אשר כספים אלה נועדו עבורם.

ד. **הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה;** ניהול כושל של הנאשם לצד קריסה כלכלית של החברה הם שעמדו בבסיס המעשים. כפי שהעריך שירות המבחן במצב של לחץ ומשבר פעל הנאשם באופן הישרדותי תוך ריכוז במילוי מטלות קונקרטיות של פרנסה וקושי להתבונן במניעיו ולבחון לעומק את ההשלכות של האפשרויות של מעשיו.

16. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 י"ג), ולאחר שקלול מכלול הנסיבות והשיקולים הרלוונטיים ובכלל זה שמדובר מחד גיסא בסכום לא מבוטל ומאידך גיסא ב-4 עבירות ללא שימוש בחשבוניות פיקטיביות, מצאתי **שמתחם העונש ההולם את המעשה נע בין 8 חודשי מאסר ועד 24 חודשי מאסר והכול לצד מאסר על תנאי וקנס.**

17. במקרה דנא, לא מצאתי שקיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולה.

גזירת העונש המתאים לנאשם

18. בגזירת העונש המתאים לנאשם, רשאי בית המשפט להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** ולתת להן משקל, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם.

בהתאם לכך נתתי דעתי לנסיבות הבאות:

א. **הפגיעה של העונש בנאשם ובבני משפחתו;** אין מחלוקת על כך שמאסר בין כותלי הכלא יוביל להשלכות שליליות ולפגיעה בנאשם ובבני משפחתו, מבחינה רגשית משפחתית וכלכלית. נוסף על כך, קיים אפקט קרימינוגני למאסר, דהיינו חשיפת הנאשם לעבריינות בכלא עלולה לעודד נטייה לעבריינות ולהגדיל את הסיכוי שהנאשם יעבור עבירות עם שחרורו. הדברים אמורים בשים לב לכך שהנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי לאורך שנים, אין לו קווי אופי עברייניים מושרשים והוא מביע שאיפה להמשיך בחיים נורמטיביים ולפרנס את בני משפחתו בכבוד.

חשש זה הוביל את שירות המבחן להמליץ לנקוט בגישה עונשית שיקומית ומצמצמת נזקים עתידיים עד כמה שניתן.

עם זאת, אזכיר שבהלכה הפסוקה נקבע שבעבירות כלכליות ובכלל זה בעבירות מס, גובר משקלם של האינטרס הציבורי שבהחמרה בענישה ושל שיקולי ההרתעה, על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם (ראה למשל רע"פ 7135/10 **חן נגד מדינת ישראל** (03.11.2010)). ואולם אף שמדובר במדיניות ענישה המחמירה, עדיין נדרש בית-המשפט לערוך איזונים בין שיקולי אינטרס הציבור לשיקולים האינדיבידואליים של הנאשם.

ב. **פגיעתו של הנאשם בתאוונה;** כפי שעלה מהתסקיר, מטיעוני ב"כ הנאשם ומדברי הנאשם עצמו, במהלך השנה, נפצע הנאשם בתאונת דרכים ומאז הוא ספון בביתו, אינו עובד ומתפרנס מקצבת הביטוח הלאומי. ההגנה לא הביאה ראיות לתמוך בטענות אלה ולמעשה איננו יודעים באיזה פגיעה מדובר ומהי מידת חומרתה. למרות זאת אעניק משקל מסוים לפגיעתו של הנאשם על יסוד המידע הדל שהונח לפניי.

ג. **נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו;** שירות המבחן עמד על כך שהנאשם שולל כוונה פלילית במעשיו ובמובן זה קבלת האחריות אינה שלמה. עם זאת משהודה הנאשם לפניי ולא חזר בו, נכון אני לראות בכך ביטוי משמעותי של קבלת אחריות ואתחשב בהנחות המקלות הנובעות ממנו.

א. **מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה;** בפסיקה נקבע שיש להתחשב בנאשמים אשר מסירים את מחדלם ופורעים את חובת לרשויות המס. ברם, נקבע שהסרת המחדל היא גורם מקל אך לא מכריע, שכן אין מדובר במעשה חסד שעשו הנאשמים אלא בפירעון של חוב שניתן היה לגבות מהם גם בדרכים אחרות (ע"פ 2407/05 **רון מן נגד מדינת ישראל** (11.07.2005)).

הנאשם לא הסיר את מחדליו ועל כן לא יזכה להתחשבות מטעם זה בקביעת העונש המתאים בגדרי המתחם.

ב. **חלוקת הזמן מעת ביצוע העבירה; העבירות נעברו בשנת 2014.**
כתב האישום הוגש בנובמבר 2017. אתחשב בחלוקת הזמן במובן זה שבמהלך התקופה
הניכרת שחלפה מאז שנעברו העבירות, לא נפתחו נגד הנאשם תיקים חדשים.

ג. **עברו הפלילי של הנאשם; הנאשם צבר לחובתו שלוש הרשעות**
קודמות כדלקמן:

(1) בשנת 2011 הורשע בהסעת תושב זר אשר שהה בישראל לא כדין ונידון ל-3 חודשי מאסר
בעבודות שירות כולל הפעלת מאסר על תנאי לתקופה בת 30 ימים בחופף וקנס.

(2) בשנת 2005 הורשע בהפרעה לשוטר במילוי תפקידו, הסעת תושב זר השוהה שלא כדין
ונהיגה פוחזת של רכב ונידון ל-3 חודשי מאסר ויום בפועל, מאסר מותנה, פסילת רישיון נהיגה
ופסילת רישיון נהיגה על תנאי.

(3) בשנת 2005 הורשע בגניבה ונידון למאסר על תנאי וקנס.

עברו הפלילי של הנאשם נזקף אפוא לחובתו. עם זאת אדגיש שהנאשם עבר את העבירה האחרונה
בשנת 2007 והורשע בה בשנת 2011.

19. לאחר שנתתי דעתי לכלל הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה הגעתי לכלל מסקנה שיש למקם את
הנאשם **בשליש התחתון של מתחם העונש ההולם אך לא בתחתיתו**, דהיינו לגזור על הנאשם עונש בן
10 חודשי מאסר לצד מאסר על תנאי וקנס.

בקביעת גובה הקנס התחשבתי בתחשבות רבה במצבו המשפחתי הכלכלי והבריאותי של הנאשם.

סוף דבר

20. לאחר ששקלתי את רכיבי הענישה - סוגם, מידתם והשפעתם ההדדית, החלטתי לגזור את העונשים הבאים:

על הנאשם:

א.

מאסר בן 10 חודשים.

ב. **מאסר בן שמונה חודשים שאותו לא יישא הנאשם אלא אם**
יעבור בתוך שנתיים מיום שחרורו מהמאסר עבירת מס מסוג פשע ויורשע בה
בתוך התקופה או לאחריה.

עמוד 11

ג. **קנס בסך 20,000 ₪ או 150 ימי מאסר תמורתו.** הקנס ישולם בעשרים תשלומים שווים ורצופים. התשלום הראשון ישולם ביום 01.11.2020 ויתר התשלומים ישולמו בכל אחד בחודש בתשעה עשר החודשים העוקבים.

על הנאשמת:

ד. **קנס בסך 50,000 ₪.**

מזכירות בית המשפט תמציא את העתק גזר דין לשירות המבחן למבוגרים ולשב"ס.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"א אלול תש"פ, 10 ספטמבר 2020, במעמד הצדדים.